Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. E.Puiu)
Dosarul nr.3r-37/25 (nr. 2-25017171-03-3r-24032025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

9 iunie 2025 **mun.Bălţi**

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii Natalia Costaș, Svetlana Ghercavii

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Primarul mun.Bălți,

în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primarul mun.Bălți către Consiliul mun.Bălți, terț Rusu Victor privind obligarea Consiliului mun.Bălți să adopte decizia privind ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului mun.Bălți Rusu Victor,

împotriva încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 5 martie 2025,-

c o n s t a t ă :

Poziția părții:

La 10.02.2025 Primarul mun.Bălți a înaintat acțiune în contencios administrativ către Consiliul mun.Bălți, terț Rusu Victor privind obligarea Consiliului mun.Bălți să adopte decizia privind ridicarea înainte de termen a mandatului Consilierului mun.Bălți Rusu Victor.

În motivarea acțiunii a invocat că Primarul mun. Bălţi prin dispoziţiile nr.326 din 19.08.2024, nr.335 din 23.08.2024, nr.344 din 30.08.2024, nr.353 din 06.098.2024 a convocat şedinţa a V-a extraordinară a Consiliului mun.Bălţi pentru 23 august 2024, 30 august 2024, 05 septembrie 2024 şi 11 septembrie 2024.

Consilierul Consiliului municipal Bălţi dl Rusu Victor, ales pe lista Partidului Acțiune și Solidaritate nu s-a prezentat şedinţele nominalizate.

Conform prevederilor art.24 din Legea privind administraţia publică loca nr.436-XVI din 28.12.2006 mandatul de consilier încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art.5 alin. (2) din Legea nr.168/2000 privind statutul alesul local, care prevede la lit.a) încetarea mandatului consilierului înainte de termen în caz de absenţă fără motive întemeiate de la 3 şedinţe consecutive ale consiliului.

Menționează că Fracţiunea PAS prin scrisorile nr.17 din 26.08.2024, nr.19 din 03.09.2024 adresate Primarului municipiului Bălți a motivat imposibilitatea participării la şedinţele din 30.08.2024 și din 05.09.2024 prin faptul, că o parte din membrii Fracțiunii PAS se află în concediu, totodată, deciziile în cadrul Fracțiunii PAS sunt luate în mod colegial cu participarea tuturor consilierilor.

Consideră că scrisorile nr.17 din 26.08.2024, nr.19 din 03.09.2024 adresate Primarului municipiului Bălți nu pot servi ca motiv întemeiat de absenţă la şedinţă, or conform pct.158 din Regulamentul privind constituirea şi funcţionarea Consiliului municipal Bălţi, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Bălţi nr.3/55 din 06.04.2021 secretarul este obligat să aducă la cunoştinţa consilierilor prezenţi în şedinţă informaţia privind absenţa consilierului, indicând motivul absenţei reieşind din cererea lui scrisă, apel telefonic sau neprezentarea cererii. Motivele întemeiate de absenţă la şedinţa comisiei sunt: boală, deplasare, necesităţi de serviciu, concediu la locul de muncă de bază, boală sau deces al rudei apropiate. In procesul-verbal al şedinţei consiliului în mod obligatoriu se înscriu datele despre consilierii absenţi la şedinţa consiliului respective fără motiv întemeiat.

Luând în consideraţie că consilierul dl Rusu Victor a lipsit de la şedinţele extraordinare ale Consiliului din 23.08.2024, 30.08.2024, 05.09.2024 şi 11.09.2024 şi nu a prezentat documente justificative, care să demonstreze absenţa motivată de la şedinţele Consiliului, la şedinţa din 12.11.2024 a fost examinat şi supus votului proiectul de decizie al Consiliului mun. Bălţi „Cu privire la ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului Consiliului municipal Bălţi dlui Rusu Victor”, însă, proiectul de decizie nu a acumulat numărul necesar de voturi.

Susține reclamantul că, în calitate de Primar al mun.Bălţi, în temeiul prevederilor lit.b) alin.(3) art.162 Cod administrativ, a înaintat Consiliului mun.Bălţi cererea prealabilă nr.03-03/4040 din 23.12.2024 prin care a solicitat Consiliului mun.Bălţi emiterea deciziei privind ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului municipal Bălţi dlui Rusu Victor, înregistrată în e-cancelaria Consiliului mun. Bălţi cu nr. de intrare nr.03-03/35 din 23.12.2024, însă, în termenul stabilit de legislaţia în vigoare şi până la data înaintării prezentei acţiuni nu a primit răspuns la cererea prealabilă.

În drept, acțiunea în contencios administrativ se întemeiază pe dispozițiile Codul de procedură civilă, Codului administrativ.

Solicită Primarul mun.Bălți obligarea Consiliului mun.Bălţi să adopte decizia privind ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului municipal Bălţi dlui Rusu Victor.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 13.02.2025 s-a solicitat părților poziția asupra admisibilității/inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ până la 27.02.2025.

La 27.02.2025 Primarul mun.Bălți, în temeiul încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 13.02.2025, a depus poziția prin care a solicitat constatarea admisibilității acțiunii.

Poziţia instanţei:

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 05.03.2025 acțiunea în contencios administrativ s-a declarat inadmisibilă.

Solicitarea recurentului:

La 14.03.2025 Primarul mun.Bălți a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 05.03.2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului a invocat că instanţa de fond a interpretat şi aplicat în mod eronat prevederile Codului administrativ, iar în consecinţă, greşit a ajuns la concluzia că Primarul mun.Bălţi nu a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. Revindecarea dreptului rezultă însăşi din susţinerile formulate prin acțiunea în contencios administrativ, or, prin faptul, că consilierii au ignorat intenţionat şedinţele extraordinare ale Consiliului convocate de Primar în temeiul alin. (2) art.16 din Legea privind administraţia publică locală nr.436 din 28.12.2006.

Respectiv, consiliul este responsabil pentru adoptarea hotărârilor care vizează dezvoltarea comunităţii, bugetul local, urbanismul, infrastructura, prestarea serviciilor publice şi alte aspecte importante. Primarul, conform prevederilor art.1 din Legea privind administraţia publică locală nr.436 din 28.12.2006 este autoritate reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, deci, este responsabil pentru implimentarea deciziilor consiliului şi pentru gestionarea curentă a treburilor locale. Fără convocarea şedinţelor, aceste decizii nu pot fi luate, ceea ce duce la blocaje administrative, de exemplu, proiecte de infrastructură, alocări bugetare sau modificări ale planului urbanistic pot fi amânate sau anulate.

De asemenea lipsa şedinţelor consiliului local duce la imposibilitatea de a aproba bugetul, or, bugetul local este esenţial pentru funcţionarea administraţiei şi pentru furnizarea serviciilor publice. Respectiv, consiliul este responsabil pentru adoptarea hotărârilor care vizează dezvoltarea comunităţii, bugetul local, urbanismul, infrastructura, prestarea serviciilor publice şi alte aspecte importante.

Primarul, conform prevederilor din Legea privind administraţia publică locală nr.436 din 28.12.2006 este responsabil pentru implimentarea deciziilor consiliului şi pentru gestionarea curentă a treburilor locale. Fără convocarea şedinţelor, aceste decizii nu pot fi luate, ceea ce duce la blocaje administrative, de exemplu, proiecte de infrastructură, alocări bugetare sau modificări ale planului urbanistic pot fi amânate sau anulate. De asemenea lipsa şedinţelor consiliului local duce la imposibilitatea de a aproba bugetul, or, bugetul local este esenţial pentru funcţionarea administraţiei şi pentru furnizarea serviciilor publice.

Atrage atenţie sporită instanţei asupra faptului, că pe ordinea de zi (Dispoziţiile primarului cu privire la convocarea şedinţelor cu ordinea de zi anexată sunt accesibile pe site-ul oficial al Primăriei mun. Bălţi) a şedinţelor din 19.08.2024, 23.08.2024, din 30.08.2024 şi din 06.09.2024 au fost incluse chestiuni referitoare la modificarea bugetului municipal Bălţi, chestiuni legate de administrarea patrimoniului public, chestiuni legate de colaborarea cu alte unităţi administrativ-teritoriale, chestiuni legate de examinarea cererilor şi adresărilor persoanelor fizice şi juridice, neexaminarea cărora stagnează semnificativ activitatea primarului şi, implicit, dezvoltarea comunităţii ori, o administraţie locală eficientă şi transparentă este esenţială pentru a asigura dezvoltarea durabilă a comunităţii şi pentru a îmbunătăţi calitatea vieţii cetăţenilor.

Rezumând cele expuse mai sus, consideră că Primarul mun.Bălţi are dreptul să iniţieze o acţiune în judecată dacă, pe baza unei prezentări temeinice a faptelor, există cel puţin posibilitatea ca drepturile sale subiective publice să fi fost încălcate. Aceasta înseamnă că pentru a avea calitatea de reclamant şi pentru ca acţiunea sa să fie admisibilă, nu este necesar doar să demonstreze cu certitudine că a avut loc o încălcare a drepturilor sale, ci mai este necesar să existe o probabilitate rezonabilă a unei astfel de încălcări. Aceeaşi concluzie este susţinută de prevederile art.17, 20 şi 39 din Codul administrativ, care stabilesc cadrul legal pentru protecţia drepturilor subiective publice. Aceste articole din Codul administrativ, creează un mecanism juridic prin care persoanele pot acţiona preventiv pentru a-şi proteja drepturile.

Susține că instanţa eronat a interpretat legislaţia, concluzuonând că la caz nu este necesară respectarea procedurii prealabile, ori, primarul a înaintat o acţiune în obligare, iar art.208 alin.(1) prevede că în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă, iar alin.(3) dispune dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Totodată, consideră că speţei în cauză pot fi aplicate şi prevederile alin.(2) art.209 Cod administrativ, dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în

actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă, întrucât Consiliul mun. Bălţi nu a notificat Primarul mun.Bălţi despre faptul, că proiectul de decizie n-a acumulat numărul necesar de voturi printr-o scrisoare în care să fie prevăzută informaţia cu privire la calea şi termenul de atac.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art.242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Din analiza materialelor dosarului, instanța de recurs constată că copia încheierii contestate a fost expediată recurentului la adresa electronică la 05.03.2025. Recursul a fost declarat la 14.03.2025, prin urmare, recursul este declarat în termenul stabilit de lege**.**

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, completul Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră recursul neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) Codul administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Conform prevederilor art.243 alin.(3) Cod administrativ, decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt.

La 23.12.2024 Primarul mun.Bălți s-a adresat Consiliului mun.Bălți cu cererea prealabilă nr.03-03/4040, solicitând emiterea deciziei privind ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului mun.Bălți Rusu Victor/f.d.5-6/. Răspuns la notificare nu a recepționat, de aceea la 10.02.2025 Primarul mun.Bălți a înaintat acțiune în contencios administrativ către Consiliul mun.Bălți, terț Rusu Victor privind obligarea Consiliului mun.Bălți să adopte decizia privind ridicarea înainte de termen a mandatului Consilierului mun.Bălți Rusu Victor.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 13.02.2025 s-a solicitat părților poziția asupra admisibilității/inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ până la 27.02.2025.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 05.03.2025 acțiunea în contencios administrativ s-a declarat inadmisibilă în temeiul dispozițiilor art.207 alin.2 lit.e) și d) Cod administrativ, care prevede că acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

La 14.03.2025 Primarul mun.Bălți a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 05.03.2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii.

Potrivit art.243 alin.2 Cod administrativ, instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.

În accepțiunea art.3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În baza art.195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

Articolul 207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, stabilește că acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

La rândul său, art.17 Cod administrativ, indică că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Iar art.20 Cod administrativ, prevede că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În virtutea art.39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept

vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Art.189 alin.(1) și (2) Cod administrativ, prevede că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În această ordine de idei, art.207 alin.(1) Cod administrativ, stipulează că instanţa verifică din oficiu dacă sunt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Completul de judecată reiterează că în speță reclamantul/recurent solicită obligarea Consiliului mun.Bălți să adopte decizie privind ridicarea înainte de termen a mandatului Consilierului mun.Bălți Rusu Victor.

Colegiul civil și de contencios administrativ reține că existența dreptului la înaintarea acțiunii în contencios administrativ este o condiție prealabilă pentru o judecare în fond a cauzei de contencios administrativ. Dreptul de a introduce o acțiune se bazează pe teoria juridică a posibilității. Potrivit acesteia, se acordă calitate de reclamant, dacă există posibilitatea ca drepturile subiective ale persoanei să fi fost încălcate prin actul administrativ individual.

La fel, Completul de judecată relevă că expresia ”revendică încălcarea...”, potrivit art.189 alin.1 Cod administrativ denotă doar o anumită posibilitate ca drepturile să fie vătămate. Conform teoriei posibilităților, reclamantul este îndreptățit să acționeze în judecată, dacă conform prezentării întemeiate a faptelor, există cel puțin posibilitatea ca drepturile sale subiective publice să fi fost încălcate.

Pentru parcurgerea testului de admisibilitate al acțiunii în contencios administrativ trebuie menționate drepturile posibil încălcate. Astfel de drepturi pot decurge din legea fundamentală, din legea organică sau ordinară, actele administrative normative sau din raporturile juridice speciale.

Potrivit prevederilor art.189 alin.1 Cod administrativ, pentru a asigura un acces efectiv la controlul judecătoresc, pe lângă criteriul posibilității, dreptul persoanei la înaintarea acțiunii în contencios administrativ există de fiecare dată atunci, când este destinatarul unui act administrativ defavorabil.

Astfel, Completul de judecată remarcă faptul că criteriul normelor de protecție reglementează existența dreptului de a introduce o acțiune în cazul afectării printr-o procedură administrativă, încheiată cu un act administrativ individual defavorabil.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului

propriu, deoarece expresiile ”drept vătămat” și ”încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete.

Conform art.1 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni: primar – autoritate reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

Articolul 26 alin.1 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală prevede că (1) Primarul este autoritatea reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local. El participă la şedinţele consiliului local şi are dreptul să se pronunţe asupra tuturor proiectelor şi problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot.

Potrivit art.24 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, mandatul de consilier încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art.5 alin.(2) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local.

Potrivit art.5 alin.2 lit.a), 3 din Legea privind statutul alesului local nr.768 din 02.02.2000, (2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de: a) absenţă fără motive întemeiate de la 3 şedinţe consecutive ale consiliului. (3) În cazurile prevăzute la alin.(2) lit.a) şi f), mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.b)–e), h) şi i), mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.

Prin urmare, atât art.24 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cât și art.5 alin.2 lit.a), 3 din Legea privind statutul alesului local nr.768 din 02.02.2000 indică expres la faptul, că mandatul consilierului în cazul absenței fără motive întemeiate de la 3 şedinţe consecutive ale consiliului, va fi ridicat de către consiliul respectiv.

Mai mult ca atât, nici din dispozițiile art.29 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care se referă la atribuțiile de bază ale primarului, nu rezultă dreptul primarului de a înainta acțiune în contencios administrativ privind obligarea Consiliului să adopte decizie prin care să înceteze mandatul unui consilier local.

Se respinge argumentul recurentului că fără convocarea Consiliului activitatea Primarului a fost stopată, dânsul fiind în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile de serviciu, fapt prin care se confirmă încălcarea drepturilor sale subiective publice, deoarece dreptul vătămat cât și interesul legitim trebuie să fie real, actual și personal, ceea ce la caz nu se denotă.

În contextul celor stabilite Completul de judecată conchide că prima instanță justificat a declarat inadmisibilă prezenta acțiune în contencios administrativ înaintată de Primarul mun.Bălți, dat fiind că reclamantul /recurent nu poate revendica încălcarea, prin

activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17, nefiind demonstrat dreptul vătămat al Primarului mun.Bălți.

Cu referire la alte argumente aduse de instanța de fond în sensul inadmisibilității acțiunii (indicarea de către instanța de fond a faptului omiterii termenului de adresare în instanța de contencios administrativ) instanța de recurs nu le va da apreciere, considerând totuși, aceste reținеri drept neîntemeiate în speța dată, dar fără a afecta soluția emisă de inadmisibilitate a acțiunii formulate de Primarul mun.Bălți împotriva Consiliul mun.Bălți.

Potrivit art.207 alin.(3)Cod administrativ, declararea acţiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit.a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant cu aceeaşi acţiune.

Reieșind din cele relatate supra, completul de judecată conchide că motivele de casare, invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către prima instanță și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a încheierii atacate cu recurs, pe cale de consecință, recursul declarat de Primarul mun.Bălți împotriva încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 05.03.2025, se respinge.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Conducându-se de dispoziţiile art.243 alin.(1) lit.b) Codul administrativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord ,-

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de Primarul mun.Bălți împotriva încheierii Judecătoriei Bălți sediul central din 5 martie 2025, emisă în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primarul mun.Bălți către Consiliul mun.Bălți, terț Rusu Victor privind obligarea Consiliului mun.Bălți să adopte decizia privind ridicarea înainte de termen a mandatului consilierului mun.Bălți Rusu Victor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător: **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Costaș** **Svetlana Ghercavii**